

UCHWAŁA Nr RIO.II-00311-107/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 7 grudnia 2022 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia
Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2023–2031

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 1668), art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 1/14 z dnia 1 kwietnia 2014 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach Zamiejscowych w Łomży i Suwałkach:

Skład Orzekający w osobach:

Katarzyna Gawrońska - przewodnicząca
Paweł Gałko - członek
Agnieszka Gerasimiuk - członek

opiniuje z zastrzeżeniami sformułowanymi w uzasadnieniu
projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej
Gminy Czyże na lata 2023 – 2031

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował opinię o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2023-2031, zawartym w Zarządzeniu Nr 332/2022 Wójta Gminy Czyże z dnia 14 listopada 2022 r. (data wpływu do RIO 15.11.2022 r.), z uwzględnieniem projektu budżetu Gminy Czyże na 2023 rok, przyjętego Zarządzeniem Nr 331/2022 z dnia 14 listopada 2022 r.

Analiza powyższych dokumentów wykazała, iż zachowano wymogi okresowe wynikające z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Przedłożony projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2023-2031 spełnia wymagania formalne w zakresie kompletności przedmiotu regulacji określonych w przepisach art. 226, art. 227, art. 228 i art. 229 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r. poz. 83).

Przyjęte dla roku 2023 wartości znajdują uzasadnienie w projekcie budżetu Gminy Czyże na 2023 rok i są z nim zgodne w zakresie ogólnych kwot dochodów i wydatków, wyniku budżetu jak i wielkości przychodów i rozchodów.

Projekt budżetu Gminy Czyże przewiduje dochody ogółem w wysokości 21.595.354,61 zł, w tym dochody bieżące: 7.350.192 zł; dochody majątkowe: 14.245.162,61 zł oraz wydatki ogółem w kwocie 24.370.900 zł, w tym wydatki bieżące: 8.021.591 zł; wydatki majątkowe: 16.349.309 zł. Różnica pomiędzy planowanymi dochodami a wydatkami budżetu stanowi deficyt w wysokości 2.775.545,39 zł. Jako źródło pokrycia tego deficytu wskazano przychody z tytułu zaciąganych kredytów w kwocie 600.000 zł oraz przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 2.175.545,39 zł. Łączna planowana w projekcie budżetu na 2023 rok kwota przychodów wynosi 2.960.545,39 zł i poza wyżej wskazanymi przychodami obejmuje jeszcze przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 185.000 zł, przeznaczone na rozchody z tytułu spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów.

Wynik z działalności bieżącej Gminy w roku 2023 zamyka się tzw. niedoborem operacyjnym (ujemną różnicą pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi) w wysokości 671.399 zł. Uwzględniając fakt, iż Gmina na pokrycie planowanego deficytu angażuje przychody wewnętrzne w kwocie przewyższającej ujemne saldo operacyjne, wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym stanowi art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, nie został naruszony.

Skład Orzekający zgłasza zastrzeżenia co do wysokości zaplanowanych w budżecie przychodów wewnętrznych, angażowanych na pokrycie planowanego deficytu budżetowego oraz rozchodów. Analiza sprawozdań oraz bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2021 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2021 r., jak również przewidywanego wykonania budżetu roku 2022 wskazuje, iż maksymalna kwota przychodów wewnętrznych możliwa do zaangażowania w budżecie roku 2023 wyniesie 851.045,87 zł.

Skład Orzekający zastrzega zatem, że warunkiem przyjęcia przez Radę wyżej wskazanej konstrukcji budżetu jest zamknięcie roku 2022 nadwyżką budżetową nie niższą niż 59.043,96 zł, a nie planowanym deficytem budżetowym.

Odnosząc się do prognozy kwoty długu i spłat zobowiązań Skład Orzekający wskazuje, że zgodnie ze sprawozdawczością oraz projektem uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże, w 2022 roku Gmina nie zaciągnie planowanych zobowiązań dłużnych, a zadłużenie Gminy na koniec 2022 roku wyniesie 620.000 zł. W związku z konstrukcją budżetu zaplanowaną na 2023 r. zadłużenie Gminy na koniec 2023 r. wyniesie 1.035.000 zł. Zadłużenie Gminy ma zostać spłacone do końca 2031 roku. W kolejnych latach objętych prognozą Gmina nie planuje pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zaciągania długu publicznego). Według założeń przedłożonego projektu WPF, Gmina ma osiągać w latach 2024-2031 dodatnie wyniki budżetów (kol. 3 WPF), które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłaty zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia długu. Ponadto w latach 2024-2031 zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wynoszące 272.946 zł – 537.476 zł (na 2023 rok zaplanowano niedobór operacyjny).

Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2023-2031 wynika, iż w całym okresie objętym Prognozą zostanie zachowana

relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze).

Podkreślić trzeba, że realizacja przyjętych w projekcie WPF wskaźników jest w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu. W Objasnieniach stanowiących Załącznik Nr 3 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy przedstawiono założenia dotyczące projekcji dochodów i wydatków w poszczególnych latach objętych Prognozą. Skład Orzekający zauważa jednak, że planowane w poszczególnych latach nadwyżki operacyjne budzą wątpliwości w kontekście Objasnień oraz projekcji nadwyżki operacyjnej w 2024 roku. Zgodnie z projektem, w roku 2023 planuje się niedobór operacyjny w wysokości 671.399 zł, natomiast w 2024 roku planuje się już nadwyżkę operacyjną w wysokości 272.946 zł. Na 2024 rok zaplanowano bowiem wzrost dochodów bieżących oraz spadek wydatków bieżących ogółem, przy jednoczesnym wzroście wydatków bieżących na wynagrodzenia oraz na obsługę długu. Z Objasnień nie wynika, jakie konkretnie działania podejmie Gmina, by wypracować nadwyżkę operacyjną w roku 2024. W tym kontekście Skład Orzekający zwraca również uwagę na występujące obecnie istotne zagrożenia, jakie dla stabilności gospodarki finansowej Gminy niosą niekorzystne zjawiska makroekonomiczne, w tym rosnący poziom inflacji, nasilający presję na zwiększenie wydatków o charakterze bieżącym z powodu znaczącego wzrostu kosztów wykonywania zadań.

Biorąc powyższe pod uwagę, **w ocenie Składu Orzekającego konieczne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy, zwłaszcza w zakresie osiągnięcia prognozowanych nadwyżek operacyjnych.** Podkreślić należy, iż niezrealizowanie nadwyżek operacyjnych w wysokościach ujętych w prognozie może wpłynąć negatywnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach przyszłych,

Skład Orzekający wydając opinię o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy podkreśla konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym projektem, celem urzeczywistnienia zakładanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu.

Jak bowiem stanowi art. 230 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, opinię do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionego wraz z projektem uchwały budżetowej, regionalna izba obrachunkowa wydaje ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto bądź planuje się zaciągnąć zobowiązania.

W odniesieniu do formalnej i merytorycznej poprawności projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Skład Orzekający zauważa, iż w kol. 3.1 dla roku 2024 należy wykazać kwotę 175.000 zł.

W załączniku Nr 2 do projektu uchwały – Wykaz przedsięwzięć do WPF, wątpliwości budzi limit zobowiązań (ostatnia kolumna) dla zadania 1.1.2.1. Wydaje się, że powinien on obejmować sumę limitów wykazanych dla tego zadania na lata 2023-2024.

Ponadto w par. 4 ust. 2 treści normatywnej projektu uchwały bezprzedmiotowa jest część zapisów dotycząca upoważnienia w zakresie umów, z których wynikają zobowiązania zaliczane do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Należy zatem usunąć drugie zdanie z par. 4 ust. 2.

Biorąc pod uwagę przedstawione okoliczności, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Katarzyna Gawrońska